

VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS**NUTARTIS**

2026-01-06

Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Giedrė Telksnienė rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo Pareiškėjo Aurimo Drižiaus (toliau – ir Pareiškėjas) skundą dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2025 m. gruodžio 15 d. nutarties, kuria netenkintas Aurimo Drižiaus skundas dėl Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroro Stanislovo Barsulio (Stanislav Barsul) 2025 m. gruodžio 1 d. nutarimo netenkinti skundo dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Tyrimų koordinavimo valdybos Pranešimų nagrinėjimo skyriaus vyriausiosios specialistės Jūratės Ragaišienės 2025 m. lapkričio 20 d. nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, panaikinimo.

Teismas

n u s t a t ė :

I. Priimtų sprendimų esmė

1. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje (toliau – ir STT) 2025 m. lapkričio 14 d. gautas pakartotinis Aurimo Drižiaus pranešimas Nr. 5-01-14920, kuriuo jis nesutinka su STT 2025 m. lapkričio 10 d. pateiktu atsakymu Nr. 4-01-10437 į ankstesnį 2025 m. lapkričio 5 d. pranešimą Nr. 5-01-14497 dėl dokumentų suklastojimo teisme, teisėjų piktnaudžiavimo ir nusikaltimo slėpimo.
2. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Tyrimų koordinavimo valdybos Pranešimų nagrinėjimo skyriaus vyriausioji specialistė Jūratė Ragaišienė (toliau – ir ikiteisminio tyrimo pareigūnė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – ir BPK) 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 168 straipsniu, 2025 m. lapkričio 20 d. priėmė nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, nesant nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 228 straipsnio 1 dalyje, BK 237 straipsnio 1 dalyje, BK 300 straipsnio 1 dalyje, požymių. Nutarime pažymėta, kad įsiteisėjusiais teismų sprendimais yra konstatuota, jog Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjos Ingridos Mikužytės ir kitų atsakingų asmenų veiksmuose, susijusiuose su 2024 m. liepos 24 d. nutarties išsiuntimo aplinkybėmis, nėra nusikalstamų veikų sudėčių, todėl teisėjų Ingos Štuopienės ir Rasos Paužaitės veiksmai niekaip negali būti vertinami kaip nusikaltimo slėpimas, nes nebuvo padaryta jokia nusikalstama veika, kurią būtų galima slėpti. Duomenų, kad šios teisėjos būtų paslėpusios, sunaikinusios ar sugadinusios sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo pėdsakus, priemones, įrankius ar kitus dalykus, pranešime nepateikta ir STT jie nėra žinomi.
3. Nesutikdamas su ikiteisminio tyrimo pareigūnės 2025 m. lapkričio 20 d. nutarimu, Pareiškėjas pateikė skundą. Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroro Stanislovo Barsulio (toliau – ir prokuroras) 2025 m. gruodžio 1 d. nutarimu netenkintas A. Drižiaus skundas dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Tyrimų koordinavimo valdybos Pranešimų nagrinėjimo skyriaus vyriausiosios specialistės J. Ragaišienės

2025 m. lapkričio 20 d. nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą panaikinimo; skundo dalis, kuria prašyta panaikinti atsisakymą pradėti ikiteisminį tyrimą pagal BK 228 straipsnį ir BK 300 straipsnį, kaip kartotinė, palikta nenagrinėta; skundo dalis, kuria prašoma panaikinti atsisakymą pradėti ikiteisminį tyrimą pagal BK 237 straipsnį, netenkinta kaip nepagrįsta. Prokuroro nurodymu, BPK tvarka A. Drižiaus pradiniam pareiškime nurodytos aplinkybės ir iškelti reikalavimai visų instancių teismų buvo išnagrinėti ir pripažinti nepagrįstais, atmesti, todėl reikalavimai šioje medžiagoje tyrimą pradėti pagal BK 228 straipsnį ir BK 300 straipsnį dėl tų pačių aplinkybių, laikytini kartotiniais, todėl nenagrinėtini. Be to, yra aiškios BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos aplinkybės ir baudžiamasis procesas dėl A. Drižiaus nurodytų aplinkybių negali būti pradėtas, nes nepadaryta veika, turinti nusikaltimo, numatyto BK 237 straipsnyje, požymių.

4. Nesutikdamas su prokuroro 2025 m. gruodžio 1 d. nutarimu, Pareiškėjas pateikė skundą ikiteisminio tyrimo teisėjui. Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos (toliau – ir ikiteisminio tyrimo teisėja) 2025 m. gruodžio 15 d. nutartimi (toliau – ir skundžiama nutartis) netenkintas A. Drižiaus skundas dėl Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroro S. Barsulio 2025 m. gruodžio 1 d. nutarimo netenkinti skundo dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Tyrimų koordinavimo valdybos Pranešimų nagrinėjimo skyriaus vyriausiosios specialistės J. Ragaišienės 2025 m. lapkričio 20 d. nutarimo atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Nutartyje konstatuota, kad Pareiškėjo nurodytos nusikalstamos veikos padarymo versija nėra pagrįsta jokiais objektyviais duomenimis, ji paremta tik prielaidomis ir subjektyviais samprotavimais bei įsitikinimais, todėl padaryta išvada, jog pradėti ikiteisminį tyrimą šiuo atveju nėra jokio pagrindo. Be to, nagrinėjant skundą nenustatyta aplinkybių, kurių pagrindu būtų tikslinga panaikinti skundžiamą prokuroro nutarimą. Prokuroras tinkamai įvertino Pareiškėjo nurodomų aplinkybių patikrinimo metu gautus duomenis ir padarė pagrįstą išvadą, jog ikiteisminio tyrimo pareigūnės priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą yra teisėtas ir pagrįstas.

II. Skundo aukštesniajam teismui argumentai ir prašymai

5. Vilniaus apygardos teismui teikiamu skundu A. Drižius prašo panaikinti Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2025 m. gruodžio 15 d. nutartį, Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroro S. Barsulio 2025 m. gruodžio 1 d. nutarimą, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Tyrimų koordinavimo valdybos Pranešimų nagrinėjimo skyriaus vyriausiosios specialistės J. Ragaišienės 2025 m. lapkričio 20 d. nutarimą bei įpareigoti ikiteisminio tyrimo įstaigą iš naujo nagrinėti Pareiškėjo pranešimą, įvertinant dokumento klastojimo požymius ir atliekant minimalų objektyvų patikrinimą.

5.1. Pareiškėjo teigimu, ikiteisminio tyrimo teisėja neatliko realios prokuroro sprendimų teisminės kontrolės, formaliai pritaikė kartotinumą institutą, nevertino objektyvių faktų ir pateisino akivaizdžius vidinius prieštaravimus, taip pažeisdamas BPK ir teisės viršenybės principą. Skunde nurodoma, kad Vilniaus miesto apylinkės teismo 2024 m. liepos 24 d. nutartis Pareiškėjui nebuvo išsiųsta, nors IBPS sistemoje buvo pažymėta „išsiųsta“. Vilniaus apygardos teismas 2024 m. rugsėjo 10 d. nutartyje aiškiai konstatavo, kad duomenų, patvirtinančių nutarties išsiuntimą kartu su lydraščiu, nėra. Vėlesnėse nutartyse (2025 m. sausio 17 d. ir 2025 m. vasario 11 d.) teismai pateikė tarpusavyje prieštaringas išvadas, teigdami, kad dokumentas buvo išsiųstas tinkamai, nors tokių duomenų nėra. Dėl to Pareiškėjas prašė patikrinti objektyvius techninius duomenis (Integruotoje baudžiamojo proceso sistemoje (IBPS), Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO), el. pašto serverių „logus“), tačiau joks patikrinimas nebuvo atliktas.

5.2. Nesutinkama su skundžiamos nutarties argumentu, kad dokumento klastojimo aplinkybės jau buvo išnagrinėtos BPK nustatyta tvarka. Nei STT, nei prokuratūra nenustatė ir netyrė dokumento klastojimo fakto pagal BK 300 straipsnio sudėties požymius, nepaneigė fakto, kad IBPS sistemoje egzistuoja įrašas apie išsiuntimą be priedų, neatliko jokio techninio patikrinimo. Vietoje faktų tyrimo prokuroras šias objektyvias aplinkybes perkvalifikavo į pareiškėjo „nepasitenkinimą teismo sprendimu“, o ikiteisminio tyrimo teisėja šią retorinę formuluotę nekritiškai perėmė. Visgi, tai pagrindo teigti, kad klausimas jau išspręstas, nesudaro. Juo labiau, kad teisėja I. Štuopienė savo nutartyje nurodė, kad IBPS sistemoje nėra duomenų apie priedus, tačiau nutartis buvo išsiųsta tinkamai, o duomenų nebuvimas nereiškia, kad dokumentai nebuvo išsiųsti. Pareiškėjo įsitikinimu, šie teiginiai yra tarpusavyje nesuderinami, dokumentas negali būti laikomas išsiųstu tinkamai, kai nėra jokių objektyvių duomenų, patvirtinančių išsiuntimo faktą.

5.3. Pažymima, kad teisėjos R. Paužaitės argumentas, jog nutarties negavimas laiku nesukėlė teisinių pasekmių, nes vėliau buvo suteikta galimybė apskusti, yra teisiškai nepagrįstas. Pareiškėjo nurodymu, nutarties neišsiuntimas yra savarankiškas procesinis pažeidimas, pažeidžiantis pareiškėjo teisę laiku sužinoti apie priimtą sprendimą, negali būti neutralizuojamas ex post (liet. po įvykio). Teisė į apskundimą apima ne tik galimybę pateikti skundą, bet ir teisę nebūti priverstam pačiam ieškoti informacijos apie teismo sprendimą. Be to, tokiu būdu šios nutarties motyvai neatspindi realios faktinės situacijos, o tai sudaro pagrindą abejoti dokumento atitikimu tikrovei.

5.4. Pareiškėjo teigimu, skundžiamoje nutartyje nepasisakyta dėl argumentų, kad skirtingų instancijų teisėjų veiksmai ir išvados nėra izoliuoti, o sudaro nuoseklią, tarpusavyje suderintą procesinių sprendimų grandinę. Tai yra ne atsitiktiniai skirtumai, o kryptingas vienas kito sprendimų (klastočių) palaikymas. Tuo tarpu medžiaga rodo, kad viena teisėja konstatuoja, jog IBPS sistemoje nėra duomenų apie priedus, kita – duomenų nebuvimas nereiškia neišsiuntimo, dar kita – nors nutartis nebuvo gauta laiku, tai nesukėlė teisinių pasekmių. Nurodoma, kad šios išvados ne paneigia viena kitą, o sudaro vientisą logiką, kurios rezultatas visais atvejais yra tas pats – atsisakymas pripažinti dokumento neišsiuntimo faktą teisiškai reikšmingu ir atsisakymas jį tirti. Pareiškėjo įsitikinimu, tai leidžia kelti klausimą, ar tokie sprendimai buvo priimti ne koordinuotai, siekiant išvengti galimos atsakomybės už ankstesnius procesinius veiksmus. Atitinkamai akcentuojant teisėjų nepriklausomumą, nurodoma, kad Pareiškėjas nekvestionuoja teisėjų teisės priimti sprendimus, tačiau kvestionuoja sprendimų priėmimo būdą, kai skirtingų instancijų nutartys funkcionaliai viena kitą papildo, neutralizuodamos akivaizdų faktinį neatitikimą.

5.6. Skunde taip pat nurodoma, kad bendrininkavimo požymiai šioje stadijoje reiškia tyrimo būtinybę, o ne kaltės konstatavimą. Nors neteigiama, kad teisėjai padarė nusikalstamą veiką, tačiau pažymima, jog bylos aplinkybės leidžia teigti, kad egzistuoja bendro veikimo požymiai, todėl atsisakymas net pradėti patikrinimą yra per ankstyvas. Tuo tarpu koordinuotas skirtingų pareigūnų ir teisėjų sprendimų modelis, nukreiptas į vieno fakto nuslėpimą, atitinka BPK 168 straipsnyje įtvirtintą nuostatą, kada pradedamas ikiteisminis tyrimas. Be to, skundžiamoje nutartyje, ignoruojant dalį argumentų, neatsakyta, kodėl skirtingų instancijų sprendimuose kartojamos tos pačios faktų neutralizavimo schemas, nors objektyvūs duomenys nebuvo tikrinti. Pareiškėjo nurodymu, šis nutylėjimas rodo, kad teismas iš anksto eliminavo galimo suderinto veikimo versiją, nors pagal BPK jis privalėjo patikrinti. Todėl esant egzistuojančiam pakankamam pagrindas kelti galimo koordinuoto (bendrininkavimo) veikimo klausimą, kurio ignoravimas daro skundžiamą nutartį nepagrįstą.

6. Vilniaus apygardos teisme 2025 m. gruodžio 22 d. gautas A. Drižiaus prašymas, kuriuo, vadovaujantis BPK 58 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 59 straipsniu, prašoma nušalinti Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėją Giedrę Telksnienę.

6.1. Prašyme nurodoma, kad teisėja yra iš anksto suformavusi aiškią ir kategorišką poziciją analogiškoje byloje. Tai yra, teisėja G. Telksnienė 2024 m. sausio 18 d. rašytinio proceso tvarka priėmė nutartį, kuria buvo atmestas Pareiškėjo skundas dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo nutarties, kuria atsisakyta priimti Pareiškėjo skundą dėl Generalinės prokuratūros atsisakymo priimti procesinius sprendimus BPK nustatyta tvarka. Šioje nutartyje buvo pripažinta, kad Generalinės prokuratūros pareigūno pateiktas informacinio–aiškinamojo pobūdžio raštas, kuriuo atsisakoma registruoti pranešimus apie nusikalstamas veikas ir priimti procesinius sprendimus pagal BPK 166 ir 168 straipsnius, nėra skundžiamas bei nesukelia jokių procesinių pasekmių. Pareiškėjo teigimu, tokiu būdu teisėja aiškiai ir nedviprasmiškai pasisakė dėl esminio teisinio klausimo, kuris yra identiškas nagrinėjamoje byloje, t. y. dėl prokuratūros pareigos (ar jos nebuvimo) registruoti pranešimus apie nusikalstamas veikas ir priimti procesinius sprendimus BPK nustatyta tvarka.

6.2. Pažymima, kad, pagal BPK 58 straipsnio 1 dalies 4 punktą, teisėjas negali dalyvauti procese, jeigu yra aplinkybių, leidžiančių objektyviai abejojti jo nešališkumu. Nagrinėjamu atveju teisėja jau yra įvertinusi analogišką faktinę ir teisinę situaciją, jos pozicija buvo išreikšta kategoriškai, atmetant galimybę taikyti teisminę kontrolę prokuratūros neveikimui, juolab, kad nagrinėjamoje byloje pareiškėjo argumentai ir skundo esmė iš esmės sutampa su tais, kurie jau buvo atmesti ankstesnėje nutartyje. Daroma išvada, kad objektyviai susidaro situacija, kai teisėja, nagrinėdama naują skundą, iš esmės turėtų peržiūrėti savo pačios anksčiau suformuotą teisinę poziciją, o tai prieštarauja teisingo ir nešališko teismo principui. Be to, pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnį ir Europos Žmogaus Teisių Konvencijos 6 straipsnį, teismas turi būti ne tik nešališkas, bet ir atrodyti nešališkas objektyvaus stebėtojo akimis. Esant situacijai, kai tą patį teisinį ginčą iš esmės sprendžia tas pats teisėjas, jau išreiškęs aiškią poziciją analogiškoje byloje, pasitikėjimas teismu yra paneigiamas, nepriklausomai nuo teisėjo subjektyvių ketinimų.

III. Aukštesniojo teismo argumentai ir teisinės išvados

Pareiškėjo A. Drižiaus skundas atmestinas.

Dėl pareikšto nušalinimo

7. Teisėjo nušalinimo pagrindai numatyti BPK 58 straipsnio 1 dalyje. Asmens teisė į nešališką teismą įtvirtinta Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 2 dalyje, BPK 44 straipsnio 5 dalyje, taip pat Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje.

8. Susipažinus su Pareiškėjo pareikšto nušalinimo argumentais darytina išvada, kad šiuo atveju nėra BPK 58 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytų aplinkybių, o prašyme išdėstyta Pareiškėjo pozicija neleidžia daryti išvados ir dėl to, jog teisėja yra šališka BPK 58 straipsnio 1 dalies 4 punkto prasme. Tokį šališkumą galėtų rodyti išankstinis nusistatymas ar tendencingumas atliekant teisės aktais teisėjai pavestas funkcijas, asmeninis suinteresuotumas, peržengiantis profesinio suinteresuotumo ribas, kuris nagrinėjamu atveju nustatytas. Iš tiesų, kaip pagrįstai minimame prašyme nurodo A. Drižius, teisėja G. Telksnienė dėl Pareiškėjo teikto skundo yra priėmusi 2024 m. sausio 18 d. nutartį byloje Nr. 1S-12-1058/2024. Kartu pastebėtina, kad po šios nutarties priėmimo teisėja G. Telksnienė nagrinėjo dar du Pareiškėjo skundus, dėl kurių buvo priimtos 2024 m.

rugsėjo 24 d. nutartis byloje Nr. 1S-282-1058/2024 bei 2025 m. balandžio 18 d. nutartis byloje Nr. 1S-70-1058/2025. Paskutiniuju atveju teisėja G. Telksnienė nagrinėjo Pareiškėjo skundą dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2025 m. kovo 24 d. nutarties, kuria atsisakyta priimti A. Drižiaus skundą dėl Lietuvos Respublikos generalinės prokurorės pavaduotojo Ginto Ivanausko 2025 m. kovo 13 d. rašto Nr. 17.2.-830 į Lietuvos Respublikos generalinėje prokuratūroje 2025 m. vasario 13 d. gautą Pareiškėjo prašymą Nr. AP-4270, kuriuo buvo prašoma pradėti ikiteisminį tyrimą Vilniaus apygardos teismo teisėjos R. Paužaitės atžvilgiu pagal BK 235 straipsnį BK 237 straipsnį ir BK 300 straipsnį, panaikinimo. Taigi, dėl Pareiškėjo skunde akcentuojamų aplinkybių teisėja G. Telksnienė iš esmės nepasisakė, dėl ko vertinama, kad Pareiškėjo nurodytos aplinkybės nėra pakankamas pagrindas išvada, jog Pareiškėjo skundą nagrinėjanti teisėja yra šališka, t. y. savo funkcijas atlieka turėdama išankstinį nusistatymą prieš pareiškėją. Pažymėtina, jog ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje pasisakoma, kad vien tik nepalankių procesinių sprendimų priėmimas proceso šaliai savaime nerodo teisėjo šališkumo prieš konkretų asmenį. Siekiant paneigti teisėjo subjektyvaus nešališkumo prezumpciją, reikia svaresnių jo asmeninio šališkumo įrodymų negu tik nepalankių procesinių sprendimų priėmimas konkrečiai proceso šaliai (2020 m. sausio 14 d. sprendimas byloje Khodorkovskiy ir Lebedev prieš Rusiją (Nr. 2), peticijų Nr. 51111/07 ir 42757/07). Be kita ko, tokios praktikos laikomasi ir Lietuvos teismų praktikoje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-102-648/2022, 2K-217-719/2023).

9. Nagrinėjamo klausimo kontekste svarbu ir tai, kad nešališkumo principo pažeidimui konstatuoti nepakanka vien tik vienos iš bylos šalių nuomonės. Svarbiausią reikšmę turi tai, ar tokia nuomonė gali būti laikoma objektyviai pagrįsta, turi būti nustatyti realūs faktai, keliantys abejonių dėl teismo nešališkumo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-195/2010, 2K-214-976/2017 ir kt.). Atsižvelgiant į išdėstytą, sprendžiam, kad aptariamam atveju nebuvo pateikti duomenys, keliantys pagrįstą abejonių teisėjos G. Telksnienės nešališkumu, ir dėl to nenustačius įstatyme numatytų pagrindų ar aplinkybių, numatytų BPK 58 straipsnyje, prašymas nušalinti teisėją netenkinamas.

Dėl skundo esmės

10. Aukštesnysis teismas, išnagrinėjęs skundą, įvertinęs skundžiamą nutartį ir susipažinęs su IBPS, medžiagoje Nr. M-7-01-00129-25, esančiais duomenimis, vertina, kad skundžiama Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2025 m. gruodžio 15 d. nutartis yra teisėta ir teisinga. Vien tai, jog Pareiškėjo skundo argumentai nebuvo įvertinti taip, kaip tikėjosi, savaime nereiškia, kad nutartis yra neteisėta ar kad nepagrįstai buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą. Vertinti medžiagoje esančius duomenis kitaip, nei jie įvertinti skundžiamoje nutartyje, Vilniaus apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokuroro S. Barsulio 2025 m. gruodžio 1 d. bei Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Tyrimų koordinavimo valdybos Pranešimų nagrinėjimo skyriaus vyriausiosios specialistės J. Ragaišienės 2025 m. lapkričio 20 d. nutarimuose, nėra pagrindo, jo nesudaro ir skundo argumentai.

11. BPK 166 straipsnio 1 dalies pagrindu ikiteisminis tyrimas pradedamas gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiką (1 punktas) arba prokurorui ar ikiteisminio tyrimo pareigūnui patiems nustačius nusikalstamos veikos požymius (2 punktas). BPK 2 straipsnis įpareigoja prokurorą bei ikiteisminio tyrimo pareigūnus reaguoti į kiekvieną informaciją apie galbūt padarytą nusikalstamą veiką ir atlikti visus reikalingus proceso veiksmus bei priimti visus reikalingus sprendimus, kad nusikalstama veika būtų atskleista. BPK 168 straipsnio 1 dalyje

numatyta, kad gauto skundo, pareiškimo ar pranešimo duomenų patikslinimui gali būti atlikti veiksmai, kurie nesusiję su procesinėmis prievartos priemonėmis: įvykio vietos apžiūra, įvykio liudytojų apklausos, taip pat iš valstybės ar savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų, pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas skundas, pareiškimas ar pranešimas, reikalaujami duomenys ar dokumentai, atliktos pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas skundas, pareiškimas ar pranešimas, apklausos. Taigi gavus skundą, jeigu būtina, gali būti atliekami veiksmai, skirti duomenų patikslinimui. Tai yra pareigūno, kurio žinioje yra gautas skundas, diskrecija. Pareigūnas neturi pareigos atlikti aukščiau nurodytų veiksmų, tai, kaip minėta, yra jo teisė. Tuo atveju, jeigu nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių, baudžiamasis procesas negali būti pradedamas (BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

12. Iš pareiškėjo skundo aukštesniajam teismui matyti, kad juo iš esmės nesutinkama su ikiteisminio tyrimo pareigūnės, prokuroro atliktu duomenų vertinimu, kuriam pritarė ikiteisminio tyrimo teisėja, jog pagal A. Drižiaus 2025 m. lapkričio 12 d. skunde nurodytas aplinkybes ir jų patikslinimo metu gautus duomenis nenustatyta nusikalstamų veikų požymių. Pažymėtina, kad sprendžiant dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo, negali būti iš karto nustatytos visos nusikalstamų veikų aplinkybės ir sudėčių požymiai, tačiau asmens nurodytos aplinkybės turi būti pakankamos spręsti apie galimai padarytų nusikalstamų veikų požymius. Nagrinėjamu atveju, tokių aplinkybių Pareiškėjo 2025 m. lapkričio 12 d. skunde, taip pat ir vėlesniuose jo skunduose nenustatyta.

13. Atsižvelgiant į tai, kad anksčiau medžiagoje Nr. M-7-01-00129-25 priimtuose procesiniuose sprendimuose aprašyti minėtų nusikalstamų veikų sudėčių požymiai, aukštesniojo teismo procesiniame sprendime šie aspektai pakartotinai nedėstyti. Aukštesnysis teismas, pritardamas anksčiau tyrime priimtuose sprendimuose išdėstytiems motyvams, jų nekartoja, pažymėdamas esminius atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą pagrįstumo aspektus bei akcentuodamas, jog aukštesniajam teismui nauji duomenys, kurie nebūtų žinomi ikiteisminio tyrimo teisėjai priimant skundžiamą nutartį, nebuvo pateikti. Pabrėžtina, kad pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą, o atmesdamas skundą, subjektas gali tiesiog pritarti žemesnio subjekto priimto sprendimo motyvams (Europos Žmogaus Teisingumo Teismo 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje V. de H. prieš Olandiją; 2011 m. gegužės 10 d. sprendimas byloje Č. prieš Lietuvą, peticijos Nr. 41922/06). Tokios pozicijos laikomasi ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. kovo 22 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-94-696/2016).

14. Visų pirma, nurodytina, kad iš IBPS sistemoje esančių duomenų nustatyta, kad Pareiškėjas prašė pradėti ikiteisminį tyrimą pagal BK 228 straipsnį ir BK 300 straipsnį dėl piktnaudžiavimo tarnyba ir dokumentų suklastojimo. Pareiškėjo nurodymu, IBPS buvo įkeltas lydraštis su melagingais duomenimis apie Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2024 m. liepos 24 d. nutarties išsiuntimą, o Vilniaus miesto apylinkės teismo darbuotojai galimai piktnaudžiavo tarnyba nutarties nuorašo neišsiųsdami, tokiu būdu siekdami, kad Pareiškėjas negalėtų pasinaudoti teise į apeliaciją, nors pažymėjo, jog procesinis sprendimas yra išsiųstas. Tuo tarpu Vilniaus apygardos teismo 2024 m. rugsėjo 10 d. nutartyje buvo aiškiai konstatuota, kad duomenų, patvirtinančių nutarties išsiuntimą kartu su lydraščiu, nėra, o vėlesnėse (2025 m. sausio 17 d. ir 2025 m. vasario 11 d.) nutartyse, kurias priėmė atitinkamai teisėja I. Štuopienė ir teisėja R. Paužaitė, buvo pateiktos tarpusavyje prieštaringos išvados, nurodant, kad procesinis sprendimas buvo išsiųstas tinkamai, nors tokių duomenų nėra.

15. Nagrinėjamu atveju aukštesnysis teismas sutinka su ikiteisminio tyrimo teisėjos vertinimu, kad šios Pareiškėjo akcentuojamos aplinkybės jau buvo vertintos medžiagoje Nr. M-7-01-00089-24. Tai yra, STT 2024 m. spalio 29 d. nutarimu buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą medžiagoje Nr. M-7-01-00089-24 pagal BK 228 straipsnio 1 dalį ir BK 300 straipsnio 1 dalį dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2024 m. liepos 24 d. nutarties neišsiuntimo. Nesutikdamas su šiuo procesiniu sprendimu, Pareiškėjas jį skundė prokurorui, kuris priimtą nutarimą vertino kaip pagrįstą ir teisėtą, o nagrinėdama Pareiškėjo skundą dėl šio prokuroro sprendimo Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėja I. Štuopienė konstatavo nesant pagrindo naikinti minimą nutarimą. Pastebėtina ir tai, kad šios nutarties teisėtumas ir pagrįstas buvo patikrintas Vilniaus apygardos teismo teisėjos R. Paužaitės 2025 m. vasario 11 d. nutartimi, kurioje nurodyta, jog teisėjos I. Štuopienės 2025 m. sausio 17 d. nutartis buvo priimta vadovaujantis BPK nustatyta tvarka ir reikalavimais, yra aiški ir motyvuota. Taigi medžiagoje Nr. M-7-01-00129-25 dar kartą keliant tuos pačius klausimus dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo pagal BK 228 straipsnį ir BK 300 straipsnį, jie pagrįstai buvo laikytini kartotiniais, ką tinkamai konstatavo ir ikiteisminio tyrimo teisėja skundžiamoje nutartyje. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo argumentai, nurodyti dėl galimo dokumentų klastojimo ir piktnaudžiavimo, plačiau nagrinėti nebuvo pagrįstai, dėl jų pasisakius jau galutiniu ir neskundžiamu procesiniu sprendimu.

16. Pareiškėjas A. Drižius teikdamas STT skundą, prašė pradėti ikiteisminį tyrimą ir pagal BK 237 straipsnį, nes galimai Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėja I. Štuopienė ir Vilniaus apygardos teismo teisėja R. Paužaitė slėpė nusikalstamas veikas, priimdamos 2025 m. sausio 17 d. ir 2025 m. vasario 11 d. nutartis. Aukštesnysis teismas pažymi, kad vien faktas, jog Pareiškėjo nurodomas aplinkybes skunduose teisėjos vertino ne taip, kaip norėjo Pareiškėjas, savaime nesudaro pagrindo inicijuoti baudžiamąjį procesą ir teigti, kad galimai buvo padaryta BK 237 straipsnyje numatyta nusikalstama veika. Atitinkamai pritartina ir ikiteisminio tyrimo teisėjos argumentui, kad šio straipsnio inkriminavimui būtina nustatyti, jog kitas asmuo būtų padaręs sunkų ar labai sunkų nusikaltimą. Kaip buvo jau nurodyta, galutiniu ir neskundžiamu procesiniu sprendimu buvo konstatuota, jog nusikalstamų veikų, numatytų BK 228 straipsnyje ir BK 300 straipsnyje, požymiai nenustatyti. Taigi, ir teisėjos I. Štuopienės bei teisėjos R. Paužaitės veiksmai niekaip negali būti vertinami kaip nusikaltimo slėpimas nepadarius jokios nusikalstamos veikos, kurią būtų galima slėpti. Atsižvelgiant į nustatytą, nėra pagrindo spręsti, jog padarytas sunkus ar labai sunkus nusikaltimas būtų slepiamas.

17. Aukštesniojo teismo vertinimu, Pareiškėjo nurodytos aplinkybės nepatvirtina, kad galėjo būti padaryta kokia nors BK numatyta nusikalstama veika, o Pareiškėjo nurodytus deklaratyvius teiginius dėl BK 237 straipsnyje numatytos nusikalstamos veikos padarymo aukštesnysis teismas vertina kaip asmeninę Pareiškėjo nuomonę, kuri pagrįsta tik subjektyviu faktų interpretavimu ir nepatvirtinta jokiais, bent jau preliminariais, objektyviais duomenimis. Pareiškėjo teiktuose skunduose nėra jokių objektyvių duomenų, kurie patvirtintų, kad galimą nusikalstamų veikų slėpimą ar kokios nors BK numatytos nusikalstamos veikos požymius. Šiame kontekste pastebėtina, kad ikiteisminis tyrimas turi būti pradėtas vadovaujantis ne subjektyviu situacijos vertinimu, o tik esant objektyvioms aplinkybėms, rodančioms, kad galimai buvo padaryta nusikalstama veika. Taigi, abejonės, samprotavimai, prielaidos, nuomonė ir įtarimai, nepagrįsti faktinėmis aplinkybėmis, nėra pagrindas pradėti ikiteisminį tyrimą, o išdėstyta prielaida ir įtarimas, jog galimai padaryta nusikalstama veika, nevertintina kaip vada pradėti ikiteisminį tyrimą. Todėl aukštesnysis teismas, nenustatęs Pareiškėjo nurodomo nusikaltimo slėpimo ar kitos baudžiamajame įstatyme numatytos nusikalstamos veikos požymių, neturi pagrindo nesutikti su ikiteisminio tyrimo subjektų priimtu sprendimu atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

18. Skundu aukštesniajam teismui prašoma įpareigoti ikiteisminio tyrimo įstaigą iš naujo nagrinėti Pareiškėjo pranešimą, įvertinant dokumento klastojimo požymius ir atliekant minimalų objektyvų patikrinimą. Pastebėtina, kad Pareiškėjas skunde akcentuoja, jog nagrinėjamu atveju turėtų būti patikrinti objektyvūs techniniai duomenys, esantys IBPS, LITEKO, el. pašto serverių prisijungimai, o iš Pareiškėjo skundų prokurorui ir ikiteisminio tyrimo teisėjai matyti, kad prašoma apklausti teisėjas, teismo posėdžių sekretorę, atlikti kitus veiksmus. Vis tik, aukštesnysis teismas pažymi, kad procesinių veiksmų atlikimas nėra savitiksliis procesas – jie atliekami iki tol, kol nustatomos pagal konkrečią situaciją visos galimos bei esminės veikos aplinkybės, o ne visos įmanomos, kurios neturi tiesioginių sąsajų su nusikalstama veika arba tėra jau nustatytų esminių aplinkybių patvirtinimas. Ikiteisminio tyrimo medžiagoje, esant pakankamai reikšmingų duomenų, nebūtina atlikti papildomus tyrimo veiksmus vien tam, kad būtų gauta kuo daugiau ankstesnius rezultatus patvirtinančių duomenų, kurie tyrimui nesuteiks perspektyvumo. Diskrecijos teisė nuspręsti dėl atitinkamų veiksmų apimties priklauso ikiteisminio tyrimo medžiagą savo žinioje turinčiam pareigūnui, teismas negali duoti prokurorui privalomų nurodymų tęsti ikiteisminį tyrimą, nebent nustatęs akivaizdžius pažeidimus, motyvuotai pasiūlyti juos pašalinti. Šiuo atveju aukštesnysis teismas, susipažinęs su medžiaga, sprendžia, kad visi reikalingi veiksmai buvo atlikti, tačiau negauta duomenų, neabejotinai patvirtinančių, jog buvo padaryta veika, turinti nusikaltimo arba baudžiamojo nusižengimo požymių. Juo labiau, kad nurodyti ikiteisminio tyrimo pareigūnui ir prokurorui, kaip vertinti byloje surinktus duomenis, nes prokuroro statusas leidžia ir baudžiamojo proceso įstatymas įpareigoja prokurorą tai daryti savarankiškai ir nepriklausomai, taip pat tikrinant ikiteisminio tyrimo pareigūno priimtų procesinių sprendimų pagrįstumą ir teisėtumą, ir būtent ikiteisminio tyrimo pareigūno ir prokuroro kompetencijoje, yra ikiteisminio tyrimo pradėjimo klausimo išsprendimas. Aukštesnės instancijos teismas, nustatęs pažeidimus, gali tik nurodyti juos pašalinti. Šiuo atveju tokių pažeidimų nenustatyta.

19. Nagrinėjamu atveju, nenustačius nusikalstamos(-ų) veikos(-ų) požymių, daryti pagrįstą išvadą, kad pradėjus ikiteisminį tyrimą tai būtų pasiekta, negalima, todėl tiek skunde pašomas atlikti išsamesnis tyrimas, tiek apskritai tolimesnis proceso tęsimas nėra tikslingas. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, aukštesnysis teismas sprendžia, kad nagrinėjamu atveju teisėtai ir pagrįstai buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą, todėl keisti ar naikinti skundžiamą Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2025 m. gruodžio 15 d. nutartį nėra pagrindo. Tai sudaro pagrindą Pareiškėjo A. Drižiaus skundą atmesti.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 442 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 2 dalimi,

n u t a r ė :

Atmesti pareiškėjo Aurimo Drižiaus skundą ir palikti galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjos 2025 m. gruodžio 15 d. nutartį.

Nutartis neskundžiama.

Teisėja

Giedrė Telksnienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus apygardos teismas 193312970, Gedimino pr. 40, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Posėdžio nutartis, skundžiama teismui
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-01-06 Nr. IBPS-V-38747-26
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-02-04 16:07:46 iki 2028-02-04 16:07:46. Veiksmą atliko 2026-01-06 18:03:24 (GMT+02:00) Giedrė Telksnienė, Teisėjas(a), Vilniaus apygardos teismas "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-02-04 16:07:46 iki 2028-02-04 16:07:46. Veiksmą atliko 2026-01-06 18:03:24 (GMT+02:00) Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	IBPS sistema, versija 1.3.39
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-01-07 07:43:50)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo IBPS sistema 2026-01-07 07:43:50 Teismo raštinės specialistas Henrika Šilanskienė
Medžiagos Nr.	M-7-01-00129-25